

Guia Docent

***“DIDÀCTICA: ELS SUBJECTES, ELS
PROCESSOS I ELS CONTEXTOS
D’APRENENTATGE”***

*Curs 2012-2013.
Primer quadrimestre. Grup: PB.
Professor: Roberto García Ibeas.*

GUIA DOCENT DE L’ASSIGNATURA

DADES INICIALS D'IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura:	ELS SUBJECTES, ELS PROCESSOS I ELS CONTEXTOS D'APRENENTATGE.
Caràcter:	Troncal
Titulació:	Grau de Pedagogia
Departament:	Didàctica i Organització Escolar
Professor responsable:	Roberto García Ibeas

INTRODUCCIÓ A L'ASSIGNATURA

Esta assignatura, de caràcter obligatori en el segon curs del Grau de Pedagogia, aprofundeix en els processos d'ensenyament-aprenentatge dins de la institució escolar.

Es presentaran dins d'un marcat caràcter pràctic els aspectes més cabdals relatius al currículum. S'abordarà la Didàctica entesa com a mediació crítica entre els subjectes, el coneixement i les diferents realitats socio-econòmiques i polítiques, s'analitzaran els components dels projectes didàctics, prestant especial atenció a les necessitats diverses dels contextos d'aprenentatge, donant resposta d'una forma global i integradora.

Des d'esta assignatura es pretén dotar l'alumnat amb una visió que rebutge els enfocaments parcel·ladors, sectorials o corporatius. Per este motiu, es proposarà una visió del coneixement professional pràctic de caràcter globalitzador i integrador de sabers i experiències diverses.

OBJECTIUS GENERALS

1. Potenciar la capacitat crítica de l'alumne en relació a l'anàlisi dels contextos socials, polítics, econòmics i culturals.
2. Conèixer els passos necessaris per desenvolupar i coordinar accions de planificació educativa.
3. Conèixer i valorar els diferents models i paradigmes del currículum i el seu sentit per la pràctica docent.
4. Dissenyar, avaluar i analitzar críticament els diferents materials curriculars.
5. Analitzar els processos d'ensenyament-aprenentatge i elaborar propostes de millora.

6. Valorar des d'una perspectiva internacional la situació del sistema educatiu espanyol i dels seus professionals.

CONTINGUTS

- L'alumnat com a subjecte, entre les regulacions institucionals i els contextos culturals.
- El currículum tras més i el normatiu.
- Mètodes, mitjans i materials didàctics.
- L'avaluació dels sistemes educatius.
- La professió docent.
- La planificació docent.

COMPETÈNCIES

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

B1	Aplicar els coneixements de la matèria a l'àmbit professional.
B2	Tindre la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants per emetre judicis pedagògics que inclouen una reflexió sobre qüestions d'índole social, científica o ètica.
B3	Poder transmetre informació, idees, problemes i solucions de l'àmbit professional a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

COMPETÈNCIES GENERALS

G1	Capacitat d'anàlisi i síntesi.
G2	Capacitat d'organització i planificació.
G3	Capacitat de comunicació professional oral i escrita en les llengües pròpies de la Universitat de València
G4	Capacitat d'utilització de les TIC en l'àmbit d'estudi i context professional.
G5	Capacitat de gestió de la informació.
G6	Capacitat de resolució de problemes i presa de decisions
G7	Capacitat de treballar en equips multi i interdisciplinars
G8	Capacitat per integrar-se i comunicar-se amb experts d'altres àrees i en distints contextos.

G9	Capacitat per realitzar investigació educativa en diferents contextos.
COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	
E1	Diagnosticar necessitats, situacions complexes i possibilitats de les persones per fonamentar les accions educatives.
E2	Conèixer i comprendre els processos d'ensenyament aprenentatge i la seua incidència en la formació i desenvolupament integral de les persones i les comunitats.
E3	Dissenyar plans, programes, projectes, accions i recursos educatius en diferents contextos.
E4	Conèixer els principis i fonaments de l'atenció a la diversitat en educació i desenvolupar i coordinar intervencions educatives amb persones o grups amb necessitats educatives especials, en situacions de risc, de desigualtat o discriminació (gènere, opció sexual, classe, ètnia, edat, religió o discapacitat)
E5	Conèixer i comprendre els Sistemes Educatius i formatius actuals en el context internacional
E6	Conèixer i analitzar les polítiques educatives, el seu desenvolupament legislatiu i la seua incidència en les reformes educatives.

METODOLOGIA

Cada sessió serà prèviament preparada per l'alumnat per aconseguir la seua participació i implicació en l'aula. El professor facilitarà les pautes i els materials necessaris amb antel·lació per tal de portar a terme este plantejament. Es combinaran, per tant, explicacions per part del professor, presentacions d'alumnes i treballs individuals i col·laboratoris.

AVALUACIÓ DE L'APRENENTATGE

L'alumnat serà avaluat a través de controls i dels documents fruit de la combinació entre el treball aular i no aular.

Seràn considerades la participació i la rellevància de les aportacions que es realitzen a l'aula.

Al final del quadrimestre es lliurarà, a més a més, una memòria final que arreplegue els aspectes més significatius de les sessions i del treball autònom de l'alumne.

Les aportacions seran considerades rellevants quan:

1. Integren reflexions no superficials sobre els continguts de l'assignatura
2. Reflecteixen amb precisió l'ús de conceptes de l'àrea.
3. Es realitzen amb claredat i lògica expositiva.
4. Estiguen sostingudes per la literatura de l'àrea.

BIBLIOGRAFIA

- ANGULO, J Y BLANCO, N. (2000): *Teoría y desarrollo del currículum*. Málaga: Aljibe.
- APPLE, M. (1986): *Ideología y currículum*. Madrid: Akal.
- BLANCO N. (1996): "¿De qué mujeres y de qué hombres hablan los libros de texto?" en *Kikiriki* núm. 54, pp. 47-52.
- BRUNER, J. (1972): *El proceso de la educación*. México D.F.: Uteha.
- DARLING HAMMOND, L. (2001): *El derecho de aprender. Crear buenas escuelas para todos*. Barcelona: Ariel.
- ESCUDERO, J.M. (coord.) (1997): *Diseño y desarrollo del currículum en la educación secundaria*. Barcelona: Horsori.
- (2004): "El currículum, los procesos de enseñanza-aprendizaje y los profesores de los programas de diversificación curricular y garantía social" en LÓPEZ, J. et al. *Cambiar con la sociedad, cambiar la sociedad*. Actas del 8º Congreso Interuniversitario de Organización de las Instituciones Educativas. Sevilla: Universidad de Sevilla.
- FREIRE, P. (1973): *Pedagogía del oprimido*. México: Siglo XXI.
- (1974): *Concientización. Teoría y práctica de la liberación*. Argentina: Ediciones Búsqueda.
- (1980): *La educación como práctica de la libertad*. México: Siglo XXI
- (1996): *Pedagogía de la esperanza*. México: Siglo XXI.
- GIMENO SACRISTÁN, J. Y PÉREZ, A. (1983): *La enseñanza: su teoría y su práctica*. Madrid: Akal.
- (1998) *El currículum: una reflexión sobre la práctica*. Madrid: Morata
- (2000): *La educación obligatoria: su sentido educativo y social*. Madrid: Morata.
- (2001): *Educar y convivir en la cultura global*. Madrid: Morata.
- (2003): *El alumno como invención*. Madrid: Morata.
- (2005): *La educación que aún es posible*. Madrid: Morata.
- GOODSON, I. (2000): *El cambio en el currículum*. Barcelona: Octoedro.
- GRUNDY, S. (1991): *Producto o praxis del currículum*. Madrid: Morata, 7ª impresión.
- HARGREAVES, A. (2003): *Enseñar en la sociedad del conocimiento*. Barcelona: Octoedro.

- KEMMIS, S. (1998): *el currículum más allá de la teoría de la reproducción*. Madrid: Morata.
- MARTÍNEZ BONAFÉ, J. (1989a): *Renovación pedagógica y emancipación profesional*. Valencia: Servei de Publicacions de la Universitat de València.
- J. (1998) "Materiales curriculares y cambio educativo. Siete cuestiones abiertas y una propuesta de urgencia" en *Trabajar en la escuela. Profesorado y reformas en el umbral del siglo XXI*. Madrid: Miño y Dávila, pp. 121-140.
- McLAREN, P. (1984): *La vida en las escuelas*. México: Siglo XXI.
- MORIN, E. (1999): *Los siete saberes necesarios a la educación del futuro*. París: Unesco.
- POSTMAN, N. STENHOUSE, L. (1999): *Una nueva definición del valor de la escuela*. Barcelona: Octoedro.
- TADEU DA SILVA, T. (2001): *Espacios de identidad*. Barcelona: Octoedro.
- TORRES, C. (1977): *Entrevista a Paulo Freire*. México: Ediciones Guernica.
- (1983): *La praxis educativa de Paulo Freire*. México: Ediciones Guernica.
- TORRES J. (1994): *Globalización e interdisciplinariedad*. Madrid: Morata.
- (1996) *El currículum oculto*. Madrid: Morata.
- TOURANE, A. (2005): *Un nuevo paradigma*. Buenos Aires: Paidós.
- VEIGA-NIETO, A. (1997^a) (comp.): *Crítica pos-estructuralista y educación*. Barcelona: Laertes.
- YOUNG, R. (1993): *Teoría crítica de la educación y del discurso en el aula*. España: Paidós.
- VIÑAO FRAGO, A.: "Neoliberalismo y educación. Una nueva realidad y un nuevo discurso" en www.amydep.com
- WRIGLEY, T. (2004): "Política y práctica de un fenómeno global" en *Cuadernos de Pedagogía*, núm 339, pp. 52-59.